

סוכה פרק ראשון סוכה

עין משפט נר מצוה

י.

א א מ"י פ"ג מ"י מהלכו
 תומלת מ"י הלכה ח'
ב ב ג מ"י פ"ה מהל'
 סוכה הלכה כב סג
 עשין מג טו"ע א"ח ס"י
 ספ"ה ח'
ג ד ה מ"י שם הלכה ז'
 סגג ע"ש טו"ע א"ח ס"י
 ס"י חרשט ספ"ק יט וס"מ
 מ"כ ספ"ק ד'
ד ו ז מ"י פ"ו מהלכות
 סוכה הלכה טו סג
 שם טו"ע א"ח ס"מ
 מ"ל ספ"ק ג'

אמר רב הונא טפח. אע"ג דלקמן פרק הישן (דף כג): אמרין
 מצוטו רמי הכה לא שייך:

שלא מצינו מקום פחות מ'ד'. היינו לענין רשות היחיד וקרמלית
 כדפירש בקונטרס ולענין גובה נמי אשכחן זריש הלון
 (ש"ב דף ע"ו). ליחשז כפ"ח:

פירם ע"ה ב"רין מפני החמיה.
 כמזב בתשובת הגאונים
 הא דקמני פירס עליה סדין מפני
 החמה או תחמיה מפני הנשר פסולה
 היכא דחמתה מרובה מלמלה בלא
 סדין אכל לא יש גלמיה מרובה
 מחמתה כשרה ואין הסדין פוסלה
 והיינו כמו שפירשתי לעיל דאין
 מלטרפ סכך פסול צנדי סכך כשר
 כיון דכלא פסול ללמיה מרובה
 וכענין זה מפר"ט מפני החמה
 שמיצטת את הסכך ומתוך כך היה
 נעשה חמתה מרובה וכן תחמיה
 מפני הנשר ואם היו עלין נושרין היה
 חמתו מרובה והסדין מונע מליפול
 וכיון שסכך גורם שעל ידו כלמיה
 מרובה מחמתו פסול אכל לפירוש
 הקונטרס קשה ללמיה יפסל מפני
 שמגין על האדם מפני החמה ומן
 הקיסמין מאי שגא מלנאותה ועוד
 מלינו לקמן פרק הישן (דף כז):
 יוחנן צנדי אליעי כשהגיע חמה
 למרגלותיו עמד ופרס עליו סדין:
 ע"ד

(ה) היכי דמי כגון שהתחמנה ללמיה והעליונה חממה
 מרובה מלמיה וקיימי תרוייהו צמוך כ' עליונה כשרה ופסולתה
 פסולה היכי דמי כגון דתרוייהו ללמן מרובה מחמתן וקיימא עליונה
 צמוך כ' פשיטא חממה כשרה ועליונה פסולה איצטריכא ליה מ"ד

היכי דמי כגון שהתחמנה צלתה מרובה
 מחמתה ועליונה חממה מרובה מצלתה
 וקיימי תרוייהו בתוך עשרים ופעמים
 שהעליונה כשרה ותחתונה פסולה ה"ד כגון
 דתרוייהו צלתן מרובה מחמתן וקיימא
 עליונה בתוך עשרים פשיטא תחתונה כשרה
 ועליונה פסולה איצטריכא ליה מ"ד ניגור
 דילמא מצטרף סכך פסול בהדי סכך כשר
 קמ"ל כמה היא בין סוכה לסוכה ותהא
 תחתונה פסולה אמר רב הונא טפח שכן
 מצינו באהלי טומאה טפח (ד'תניא) *טפח
 על טפח ברוב טפח מביא את הטומאה
 וחוצין בפני הטומאה אבל פחות מרוב
 טפח לא מביא ולא חוצין ורב חסדא ורבה
 בר רב הונא אמרי ארבעה שלא מצינו מקום
 [חשוב] פחות מארבעה ושמואל אמר
 עשרה מאי טעמא דשמואל כהכשרה כך
 פסולה מה הכשרה בעשרה אף פסולה
 בעשרה תנן רבי יהודה אומר אם אין דירורין
 בעליונה התחתונה כשרה מאי אין דירורין
 אילימא דירורין ממש אטו דירורין קא גרמי
 אלא לאו מאי אין דירורין כל שאינה ראויה

(א) הלכות פ"ג מ"י מנה
 (ב) ג' ו'ל' דקמן
 (ג) ג'לה ל' שבת כב. מה.
 (ד) פ"י אשכולות של ענבים
 שהן כרומין עם זמורה.
 (ה) ע"כ ש"ן דף
 ט"ז. (ו) שפירש"י רש"י א"ח

הגהות הב"ח
 (א) ש"י ד"ה היכי דמי
 וד"ה שפירש"י וד"ה חממה
 כשרה הדיא:

מוסף רש"י

טפח על טפח ברוב
 טפח. אהל קטן טפח טפח
 טפח אורן וטפח רואב
 ורום הללו טפח, מביא
 את הטומאה. אם היה
 מן המעט גדל זה וכל
 גדל זה היה טפח ללי
 מחמת אהל המעט (דף כז).
 וחוצין בפני הטומאה.
 אם תומלת חמיה וכל
 על גביו הכלי טמור, והכי
 נקט על רוב טפח דלי היה
 הלל רומי פחות מטפח
 הוא טומאה ללא וכגונו
 למעלה עד לרקיע עמא
 כדאמרין בעשרי הכשר והכשר
 (חולין ק"ה) ולענין אטמי
 טומאה נמי לא מיימי
 ללא אהל הוא (דף
 ט"ז). סיכבה כהלכתה.
 לטובה (שבת פ"ח).
 ורעירה. יפה ביצה
 ג'. בקמין. יפאכה
 יחייב על צנעט שקורין
 אונקייין (שבת כ"ב).
 ובסדינין המצויירין.
 לגמט על פשתן (ביצה
 ג'). אפרסקין. פירסקין
 כלע"ז (שבת פ"ח).

לענין רש"י

אובריין (אובריין).
 בריס מקושטים
 בדונמאות צבעניות.
 גלניקיש
 (גולניקיש"ש). קישוטים
 וקומים בולטים.

רבינו הגנאל

דיה הדיק, ד"י טפחים
 יד"ה ע"י הדיקן היא.
 וכן א"ר דאמר במערבא
 כל שאין (העליונה)
 (התחתונה) יכולה לקבל
 הברכה וסכותו של עליונה.
 כלי שנויא הכא והכא
 חז"א. התם לדירה והכא
 לקבל. על ידי הדיק.
פ"סא פרס עליה סדין
 מפני החמה או תחתיה
 מפני הנשר. דלא יהון
 טריפין דסוכה נתייר על
 המטעמים בעירונא דאכול.
 א פורס סדין על גבי
 הקונטרס, שהן ד' קונטרס
 ב' קצות המטה פסולה.
 אבל פורס הוא על
 נקליטי המטה, שהן שנים
 באמצע המטה, כדאסינן
 בירושלמי רב ביבי בשם
 ר' יוחנן שכן הוא עושה
 חלל באצילי ידו. כלומר
 אם הוא מכסה בסדין
 ומעמיד שתי זרועותיו,
 ושתי ידיו עומדות על
 גופו והסדין עליהן, נמצא
 זרועותיו בולטין וגולין
 מצדדין כנקליטי המטה
 והסדין עליהם. לפיכך על
 גבי נקליטי כשרה כי
 כדורעותיו הן חשוכין.
 פירש גאון קינופוט ד'
 עמודין עומדין במטה,
 ועליון מלמעלה ד'
 עמודים ברוחב ופורסין
 עליהן סדינין, ונקראין
 בשביל טראפה. נקליטיין,
 שני עמודין עומדין,
 עשויין כפתח העשוי
 בפאת המטה שהיא
 מסגרתה, מפני צדדין.
 אמר רב חסדא זה ששנינו
 פסולה ודוקא מפני הנשר
 אבל לנאותה כשרה.
 ואיתן לפרשיה מהא דתניא,
 סיכבה כהלכתה ועיטרה
 בקמין ובסדינין המצויירין
 ותלה בה גאונים אפרסקין
 כו', אסור להסתפק מהן
 הכל

לדירה והיכי דמי דלא גבוה עשרה מכלל דתנא קמא סבר אע"פ שאינה
 ראויה לדירה פסולה כי אתא רב דימי אמר אמרי במערבא יאם אין התחתונה
 יכולה לקבל כרים וכסתות של עליונה התחתונה כשרה מכלל דתנא קמא
 סבר אע"פ שאינה ראויה לקבל פסולה איכא בינייהו דיכולה לקבל על
 ידי הדיק: **מתני'** פירס עליה סדין מפני החמה או תחתיה מפני הנשר
 או שפירס ע"ג הקינוף פסולה אבל פורס הוא על גבי נקליטי המטה:
גמ' אמר רב חסדא הלא שנו אלא מפני הנשר אבל לנאותה כשרה פשיטא
 מפני הנשר תנן מ"ד הוא הדין דאפילו לנאותה והאי דקתני מפני הנשר
 אורחא דמילתא קתני קמ"ל לימא מסייע ליה ^(א) סיכבה כהלכתה ועיטרה
 בקמין ובסדינין המצויירין ותלה בה אגוזין שקדים אפרסקין ורמונים ^(ב) פרכילי
 ענבים ועטרות של שבולין יינות שמנים וסלתות אסור להסתפק מהן
 ע"ד

תחת סוכה: וקיימא עליונה צמוך
 ל'. לגגה של תחתונה דהוא קרקעיתה
 דעליונה: פשיטא. דכי חד מנייהו
 חמתה מרובה לאו סוכה תחת סוכה
 היא ומאי אשמעינן רבי ירמיה:
 חממה כשרה ועליונה פסולה
 איצטריכא ליה. כדקיימא עליונה
 צמוך כ': מ"ד ניגור. למיפסל
 תחתונה משום זמנין דקיימא עליונה
 למעלה דלא מסיק אדעמיה למיחש
 לתחתונה משום לירוף פסול עם כשר
 ומדחוי לעליון חמתה מרובה סבר
 כמאן דליתיה הוא ולא פסיל לתחתונה
 קמ"ל דלא גרמין הוא לפו הא:
 וכמה היא. הפסק בין סכך לסכך
 ותפסול תחתונה משום סוכה תחת
 סוכה דלא נימא חד סוכה הוא:
טפח אה טומאה וחוצין בפני הטומאה.
 הלכה למשה מסיני הוא אכל פחות מטפח לא מביא ולא חוצין לא מביא את הטומאה [אם] טומאה
 תחת ראשו אחד וכלים תחת ראשו שני והוא קורה ורובה עפח וראויה להביא טומאה לא מיימי משום דליכא רוב הפסק טפח
 ממנו ולקרקע ולא חוצין אם יש כלי על גבה כנגד הטומאה אפילו עד לרקיע עמא דטומאה ראויה שחין לה אהל טפח צוקעת ועולה:
שלא מלינו מקום חשוב. להיות רשות לעמנו לא כרמלית ולא רה"י פחות מארבעה כדאמר ביציאות השבת (דף ז'). והכא נמי לאו רשות
 לעמנו היא לאקרויה סוכה תחת סוכה: כהכשרה כך פסולה. משום שתי סוכות פסלה קרא וכי לית זה בעליונה הכשר סוכה לאו סוכה
 היא ולא פסלה: אי נימא דירורין ממש. שאין זה אלא: אטו דירורין גרמי. מכל מקום סוכה תחת סוכה היא: אלא לאו שאינה ראויה
 לדירה והיכי דמי דלא גבוה י' מכלל דת"ק נו'. וקשיא לשמואל מדרבנן: כי אסא רב דימי אמר אמרי במערבא. האי אין ראויה לדירה
 דקאמר ר' יהודה לאו צשאין גבוה קאמר דא"כ לת"ק נמי כשרה אלא כשאין צריאה וחוקה לקבל כסתות וכרים של עליונה ולישן תחתונה
 כשרה מהאי טעמא דשמואל דכהכשרה כך פסולה וכיון דעליונה לא חזיא למידד זה שהרי אין תחתונה מקבלתה לא פסלה: ופרכינן **מכלל**
דת"ק סבר נו'. סוף סוף שמע מינה דרבנן לית להו דשמואל והוא הדין לשאינה גבוהה כו': ומשי איכא צניייהו נו'. דרבנן קברי
 כיון דילכה לקבל צדוקת שם סוכה על העליונה ומיפסלה התחתונה ורבי יהודה סבר כיון דליכא תשמישא להדיא לאו שם סוכה עלה
 דעליונה: **מתני'** הנשר. שלא יהו עלין וקיסמין נושרין על שולחנו וסדין דבר המקבל טומאה הוא ופסול לסכך כדלקמן (דף י"א).
או שפירס על גבי קינוף. כלומר או אפילו לא פירס מפני הנשר אלא נמי על מטעמו: על גבי קינוף. הן ד' קושיאין ל' רגלי המטה
 וגבוהין ומניח כלונסות מזה לזה על גביהן ופורס עליהן סדין ומרחיקן מן הסכך דהשתא לא משום מסכך צדכר המקבל טומאה מיפסלה
 דהא לאו לסוכי שטחם התם: פסולה. משום דאינו יושב צסוכה דלהל מפיסק צניייהו: אכל פורס הוא על גבי נקליטי המטה. שאין
 אלא שנים והן יוצאין צצמנע מטה אחד למראשומיה ואחד לרגליה ונותנין כלונסא מזה לזה ופורסין עליו סדין והוא משפע לכאן ולכאן
 ומשום דאין לה גג טפח רחב למעלה לא מיקרי אהל: **גמ'** ל"ש אלא מפני הנשר. דשניה סכך להגין הלכך מפסיל משום מקבל טומאה:
אכל לנאותה. אין שם סכך עליה וכשירה. וי"מ טעמא דפסולה משום שני סככים ואי אפשר דא"כ לרב חסדא לא מפסיל אלא אם כן
 מופלג ד' דהא איהו אמר לעיל ארבעה וכיון דמיפליג ד' תו לא מני למימר אכל לנאותה כשרה דהא איהו פסיל לקמן [ע"ז] צניי סוכה
 המופלגין ד' מן הסכך משום שני סככים: **צקמין המצויירין**. מעשה אורג כגון צנדי צבעונין שקורין אונקייין: **ובסדינים**
המצויירין. שזרמין צולטת כגון מעשה רוקס או מעשה אורג שקורין גלניקיש"ש: ייגום שמינים. נותנין צכסות של זכוכית לניו:

רבינו הגנאל

כיון ששנינו העליונה
 כשרה והתחתונה פסולה,
 אמרי וכמה יהא בין
 סוכה לסוכה, כמה יהא
 חלל בין סכך לסכך
 ותהיה התחתונה פסולה.
 אמר רב הונא טפח,
 טפח. רב חסדא אמר
 ד' טפחים, שלא מצינו
 מקום פחות מ' טפחים.
 ושמואל אמר עשרה
 טפחים, כהכשרה, כלומר
 אין התחתונה פסולה עד
 שהיה בעליונה הכשר
 סוכה. ודייקין מדברי ר'
 יהודה דתני [אם] אין
 דירורין בעליונה התחתונה
 כשרה, ואוקימנא בשאינה
 ראויה לדירה, מכלל
 דתנא קמא סבר אע"פ
 שאין העליונה ראויה
 לדירה כשרה, קשיא
 לשמואל. ושנינו אין
 [ראויה] לדירה מרווחת,
 אבל ראויה לדירה על